

Tribuna

David Bueno i Torrens. Professor i investigador de genètica i divulgador de la ciència

Plors

Fa un parell de setmanes, una reacció de l'alcalde de Barcelona va generar controvèrsia i opinions contradictòries. En una entrevista a RAC1 se li va fer un nus a la gola i se li van omplir els ulls de llàgrimes. També estem acostumats a veure esportistes que, en guanyar o perdre contra pronòstic, no poden evitar plorar. Per què plorem i per quin motiu ho percebem de maneres diferents? Hi ha molts motius per plorar, que la literatura científica analitza des de tots els angles. Els infants ploren per cridar l'atenció dels adults, un plor que els progenitors difícilment poden ignorar. Qui hagi tingut fills sap de què parlo. Se't connecta un xip (de fet és una xarxa neural específica) i deixes el que està fent, sigui el que sigui, per anar a veure què li passa, de manera instintiva. Només determinades condicions cerebrals, a vegades fruit de traumes d'infantesa, bloquegen aquesta resposta protectora.

EN ELS ADULTS, EL PLOR VA ASSOCIAT a un estat emocional. Les glàndules lacri-

mals estan connectades a les amígdales, que són les estructures cerebrals que generen les emocions. Qualsevol emoció molt intensa, tant si és agradable, com l'alegria, com si és desagradable, com la tristesa o la por, por provocar el plor.

L'OBJECTIU BIOLÒGIC DEL PLOR ÉS DIVERS, segons la situació. Veure una persona plorant afavoreix que hi empatitzem, i en situacions de violència acostuma a rebaixar l'agressivitat de l'agressor. No sempre és així, atès que, com en el plor infantil, determinades condicions cerebrals poden ocasionar reaccions oposades. Plorar també afavoreix que disminueixi l'estrès: alenteix el ritme respiratori i facilita l'eliminació d'hormones associades a l'estrès. També es dilata la glotis, motiu pel qual notem un "nus al coll". Es calcula que les dones

ploren, de mitjana, cinc cops més que els homes, i que quan ho fan passen més del doble de temps plorant. Una part d'aquestes diferències és biològica, atès que el plor s'associa a la neurohormona oxitocina (i també a la vasopressina), la qual acostuma a ser més abundant en les dones. Tanmateix, l'aspecte social també crucial és, especialment en les cultures que promouen que els homes mostrin una fortalesa que sovint és només façana. En aquest sentit, el camí cap a una societat igualitària passa també per valorar el plor masculí.

PER QUÈ VEURE PLORAR una persona pública, especialment si està vinculada a la política o té un càrrec dirigent, genera opinions contradictòries? Diversos treballs de neuropsicologia han demostrat que quan veiem plorar una persona canvia la percepció que en tenim: la veiem més càlida, amistosa, sincera i honesta, però al mateix temps també la percebem com més inestable, manipulable i incompetent. Per això també tendim a amagar el plor.